

Alc. 183

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o petycyi gminy Lipnica dolna
w powiecie Bocheńskim o regulacyę rzeki Uszwicy.

do L. 1029 s.
827 p.

Wysoki Sejmie!

Rzeka Uszwica z dopływami mianowicie rzeczką Rajbrocką, z górną i dolną Lipniczką, wypływającemi z poblizkich gór, w wązkie swoje a bardzo kręte koryto zbiera tak wiele wody i tak nagle, że często bardzo bo nawet i w takich porach gdy gdzieindziej o wylewie wód nie ma mowy, wylewa gwałtownie i niszczy zbiory na kilkunastu tysiącach morgów bardzo urodzajnej gleby.

Jeszcze w czasach, kiedy o regulacyach rzek w naszym kraju bardzo mało myślano, a tém mniej robiono, to jednak Uszwicą z powodu właśnie jej wyjątkowego rozłożenia i szkód, jakie prawie co roku wylew jej wód sprawia, zajmowano się przecie, gdyż wedle informacyi zasięgniętych w biurach c. k. Namiestnictwa już między rokiem 1846. a 1850. wykonano na Uszwicy kilkanaście przekopów kosztem stron interesowanych przy pomocy Rządu. — Właściwe jednak roboty ochronne t. j. obwałowanie rzeki i przekopanie kilkunastu serpentyn w dolnym jej biegu od ujścia do Wisły w górę, wykonała konkurencyja dopiero w latach 1867 do 1870. Roboty te jednak są niewystarczające, gdyż, jak się przekonano na miejscu, po powodzi w roku 1884. nie obliczono w swoim czasie systematycznie masy przepływu wody, tak że wielka woda w niektórych miejscach nie dosięgała korony wału w innych zaś przelewała takową od 0,2 do 0,5 metra, roboty te wykonano jednak tylko na bardzo małej części dolnego biegu Uszwicy, zaś średni bieg i górny dotąd są tak jak były, a szkody coroczne bardzo znaczne, wykonanie systematyczne robót regulacyjnych na całym biegu Uszwicy i dopływami byłoby wielkiem dobrodziejstwem dla znacznej części powiatów Bocheńskiego i Brzeskiego, a liczna ludność nadbrzeżna ochronioną od corocznych ciężkich klęsk jakich doznaje. Wziąwszy zaś

w zakres robót cały bieg tej rzeki wraz z robotami górskimi, to w takim razie stosownie do ustawy państwowej z dnia 30. czerwca 1884 D. p. p. Nr. 116 państwowy fundusz melioracyjny przyszedłby z zasiłkiem 50%, a pozostałe 50% pokryłby kraj i interesowani. Nadto wedle sprawozdania melioracyjnego Wydziału krajowego z roku 1884. uregulowanie wód dzikich i mniejszych dopływów Wisły, jako najważniejsze, leży właśnie w programie robót melioracyjnych, zakreślonych przez Wydział krajowy, i gdy według obecnego przedłożenia Wydziału krajowego projektowane roboty obejmują już całe Powiśle na zachód od Sanu aż do Uszwicy, z którą sąsiaduje Kisielina, naturalnym tedy biegiem rzeczy przysła już w tym roku kolej na Uszwicę, której regulacja wedle dotychczasowego systemu przedewszystkiem winna być rozpoczęta.

Z tych tedy powodów komisya gospodarstwa krajowego w załatwieniu powyżej wymienionej petycyi, w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. września 1882 wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

„Wzywa się Wydział krajowy do przeprowadzenia zdjęć niwelacyjnych i wypracowania projektu technicznego regulacji rzeki Uszwicy wraz z dopływami na koszt funduszu krajowego i przedłożenia wniosków na jednej z najbliższych sesyi sejmowych“.

Przewodniczący :
Wodzicki.

Sprawozdawca :
W. Struszkiewicz.